

Bemærkninger til lovforslaget.

Under behandlingen i Folketinget af forslaget til lov nr. 213 af 16. juni 1958 om afsætning af danske landbrugsvarer var det en forudsætning, at loven ikke skulle kunne benyttes til centralisering af eksporten, men at enhver eksportør, der overholder de fastsatte vilkår, og som i øvrigt opfylder betingelser for udførsel (f. eks. med hensyn til autorisation), fuldtud skulle bevare retten til at udføre landbrugsvarer. Lovens formål var alene at sikre en koordinering af afsætningen af landbrugsvarer til imødegåelse af underbud og til fremme af landbrugseksporten.

I medfør af fornævnte lov blev der ved bekendtgørelse nr. 364 af 29. december 1958 om udførsel af avlsvæg fastsat en ordning, der ved indførelse af mindstepriser skulle sikre, at der ikke skete underbud ved eksport af avlsvæg, men som i øvrigt gav enhver dertil af landbrugsministeriet autoriseret eksportør adgang til at eksportere avlsvæg på nærmere i autorisationen fastsatte betingelser, herunder at eksportøren i form af en bankgaranti på 25 000 kr. stiller sikkerhed for overholdelse af de fastsatte eksportbestemmelser og for betaling af skyldige eksportafgifter.

Under den i året 1959 stedfundne eksport af avlsvæg til Jugoslavien har den således trufne ordning imidlertid vist sig ikke at være tilstrækkelig, idet der som følge af jugoslavisk krav om, at den kvalitative overtagelse af dyrene, d. v. s. køberens besigtigelse og endelige godkendelse af disse, skal ske i Jugoslavien, ikke har været fornøden mulighed for at påse overholdelsen af de fastsatte mindstepriser og hindre underbud.

Under et forsøg på at finde en anden ordning af eksporten af avlsvæg til Jugoslavien, der har ønsket at slutte en aftale herom gældende for hele året 1960, blev der af samarbejdsudvalget for avlsvægseksport, hvori såvel avlsvægseksportudvalget som de private eksportører er repræsenteret, udsendt en teknisk delegation til Jugoslavien for at indhente oplysninger om vilkårene for eksport af avlsvæg til Jugoslavien i 1960. Det viste sig herunder, at Jugoslavien fastholder som et ufravigeligt krav, at den kvalitative overtagelse af kvæget først finder sted i Jugoslavien.

I den som bilag 1 optrykte skrivelse af 22. januar 1960 bemyndigede landbrugsministeriet derefter en af samarbejdsudvalget for avlsvægseksport ud-

peget delegation til på nærmere betingelser med hensyn til kvalitativ overtagelse i Jugoslavien at afslutte en rammekontrakt med den jugoslaviske centralindkøbsorganisation for indkøb af avlsvæg. Det fremgår, at det var en forudsætning herfor, at avlsvægseksporten til Jugoslavien i 1960 på grundlag af de sidste 3 års eksport fordeles med $\frac{1}{3}$ til de private eksportører og $\frac{2}{3}$ til avlsvægseksportudvalget, således at enhver autoriseret eksportør får lejlighed til at deltage i eksporten.

Der er derefter mellem den jugoslaviske centralindkøbsorganisation som køber og samarbejdsudvalget for avlsvægseksport som sælger den 28. januar 1960 i Beograd afsluttet en rammekontrakt om eksport af indtil 4 500 stkr. avlsvæg til Jugoslavien i tiden 20. februar-30. november 1960 til en værdi af ca. 10 mill. kr.

Som kontrakten foreligger — især med bestemmelsen om kvalitativ overtagelse i køberlandet — er det imidlertid, såfremt man skal kunne sikre overholdelse af kontraktvilkårene, nødvendigt, at eksporten fra dansk side afvikles gennem et centralt eksportorgan, således at de enkelte eksportører ikke selvstændigt kan afvikle nogen del af eksporten, men kun deltage i denne gennem det centrale eksportorgan. En eksportør, der ikke ønsker dette, vil derfor være afskåret fra at deltage i eksporten.

Under hensyn hertil og til de vanskeligheder, der igennem den senere tid har bestået med hensyn til videreførelse af eksporten af avlsvæg til Jugoslavien, og til, at en tilsvarende situation også for andre landbrugsvarer vil kunne komme til at foreligge over for andre køberlande med centralindkøb, må det anses for nødvendigt, at der skabes hjemmel til at kunne påbyde en centralisering af eksporten som foreslået.

Fra eksportørside er der rejst tvivl om, hvorvidt der i loven er tilstrækkelig hjemmel til at kræve den foran nævnte sikkerhæstillelse for opnåelse af autorisation til udførsel af avlsvæg. Selv om der ikke ses at være tilstrækkeligt grundlag for at antage, at kravet om en bankgaranti ikke har fornøden hjemmel i loven, finder man det rigtigst at foreslå udtrykkelig hjemmel optaget i loven.

Bankgarantien skal, foruden at tjene til sikkerhed som nævnt ovenfor, tillige i tilfælde, hvor eksporten skal foregå gennem et centralt eksportorgan, tjene